

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5Csp/50/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5417202514
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2017:5417202514.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom v Hradci Králové, Československé armády 954/7, Česká republika, IČO: 24785199, zastúpeného JUDr. Jiřím Šmídou, usadeným euroadvokátom, ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, so sídlom v Bratislave, Ul. Svornosti 43, IČO: 47255773, proti žalovanej: H. H., K. Y., X.. XX.XX.XXXX, R. V.H. J. G. F., L. Y. G. F. - F., H. XXX/X, v spore o zaplatenie sumy 361,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 10,- eur s 5,15 %-ným ročným úrokom z omeškania za obdobie od 17.12.2016 až do jej zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.

III. Žalovanej nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu pomernej časti trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou datovanou k 27.06.2017 doručenu tunajšiemu súdu 30.06.2017 sa žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 361,- eur s 5,75 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 103,- eur za obdobie od 17.12.2016 až do jej zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2. Odôvodnil ju tým, že žalovaná a právny predchodca žalobcu spoločnosť Provident Financial, s.r.o., IČO: 35805731, so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 49, (ďalej len „postupca“) uzavreli dňa 17.05.2013 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 569049759 (ďalej len „ÚZ“). Na jej základe poskytol postupca žalovanej bezúčelový úver vo výške 300,- eur v hotovosti pri podpísaní zmluvy, čo žalovaná potvrdila podpisom zmluvy. Žalovaná sa v ÚZ zaviazala úver splácať v týždenných splátkach v celkovom počte 60 splátok, pričom prvá splátka bola splatná 7. kalendárny deň po uzavretí zmluvy, t.j. 24.05.2013 a posledná splátka bola splatná 11.07.2014. Žalovaná sa za poskytnutie úveru zaviazala uhradiť náklady spojené s úverom vo výške 103,50 eura, zahŕňajúce zmluvný úrok a administratívny poplatok. Administratívny poplatok zahŕňa najmä spracovateľský poplatok a služby obchodného zástupcu postupcu. Súčasne s ÚZ žalovaná uzavrela aj Zmluvu o zabezpečení splátok úveru. Služba zabezpečenia splátok úveru zahŕňala výber splátok každý týždeň v hotovosti prostredníctvom na to splnomocneného obchodného zástupcu postupcu, a to na žalovanou určenom mieste (zamestnaní, bydlisko - čl. 1.1 zmluvy o zabezpečení splátok úveru). Za to sa žalovaná zaviazala uhradiť sumu vo fixnej výške 154,50 eura, ktorú sa zaviazala splácať v celkovom počte 60 splátok, pričom splátky boli splatné spoločne so splátkami úveru, teda prvá splátka bola splatná 7. kalendárny deň po uzavretí zmluvy, t.j. 24.05.2013 a posledná splátka bola splatná dňa 11.07.2014 - čl. 1.2 zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Zmluva o zabezpečení splátok úveru bola uzavretá 17.05.2013 pred prijatím § 9 ods. 12,

13 zákona č. 129/2010 Z. z. Celková čiastka, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť, tak činila 558,- eur (istina vo výške 300,- eur, úrok a administratívny poplatok vyjadrené fixnou čiastkou po celé obdobie trvania úveru 103,50 eura a čiastka za zabezpečenie splátok úveru 154,50 eura). Celkovú čiastku 558,- eur sa žalovaná zaviazala uhradiť v týždenných splátkach v celkovom počte 60 splátok á 9,30 eura. Žalovaná postupcovi uhradila celkovo 197,- eur. Presné dátumy a výšky splátok vyplývajú zrejším spôsobom z priloženej platobnej histórie. Postupca poskytol žalovanej bezúčelový úver na obdobie 60 týždňov počnúc dňom podpísania zmluvy, t.j. 17.05.2013. Konečná splatnosť úveru tak nastala 60 týždňov po podpísaní zmluvy, t.j. 11.07.2014. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 16.12.2016 došlo s účinnosťou ku dňu 16.12.2016 k postúpeniu pohľadávky postupcom na žalobcu. Žalovanej bola zmena v osobe veriteľa oznámená listom zo 16.12.2016. Hodnota postúpenej pohľadávky činila ku dňu postúpenia pohľadávky celkovo 361,- eur (celková čiastka úveru ponížená o platby žalovanej uhradené ku dňu postúpenia pohľadávky). Žalovaná pôvodnému veriteľovi uhradila celkovo 197,- eur. Táto čiastka bola v súlade so zákonom a v prospech spotrebiteľa započítaná na istinu a následne na náklady spojené s úverom. Žalovaná súčasnému veriteľovi neuhradila na danú pohľadávku nič. Poslednú upomienku pred podaním žaloby žalobca odoslal žalovanej 17.02.2017. Žalobca tak uplatňuje istinu 103,- eur (pôvodná istina vo výške 300,- eur ponížená o platby žalovanej) náklady spojené s úverom vo výške 258,- eur a úrok z omeškania z istiny vo výške 103,- eur od 17.12.2016.

3. Súd na pojednávaní nariadenom na deň 30.10.2017 konal a rozhodol v neprítomnosti zástupcu žalobcu, ktorý svoju neúčast' písomne ospravedlnil podaním doručeným súdu 26.10.2017, pričom tento nepožiadal z dôvodu svojej neprítomnosti o odročenie pojednávania a vyjadril súhlas aj s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania.

4. Žalovaná na uvedenom pojednávaní k žalobe uviedla, že nemá to z čoho splatiť, lebo je v hmotnej núdzi a živí aj manžela aj dieťa. Manžel je tiež nezamestnaný. Ako rodina sú riešení dávkou v hmotnej núdzi. Bývajú v sociálnom byte. Majú maloletého syna, ktorý bude mať v decembri 8 rokov. Potvrdila, že uzatvorila s postupcom ÚZ. Nespochybnila, že doposiaľ na túto zmluvu zaplatila cca 197,- eur.

5. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré žalovaná nepoprela a boli nespornými, žalovaná na podklade ÚZ obdržala od postupcu v hotovosti sumu 300,- eur. Túto sumu sa spolu s navýšením (103,50 eura) - celkovo vo výške 403,50 eura zaviazala splatiť v 60-ich týždenných splátkach po 6,73 eura, okrem poslednej, ktorá mala byť vo výške 6,43 eura, so splatnosťou prvej splátky 17.05.2013 a poslednej 11.07.2014. V takom istom počte splátok splatných spolu so splátkami úveru, t.j. v tých istých lehotách splatnosti s výškou mesačnej splátky 2,57 eura okrem poslednej, ktorá mala byť vo výške 2,87 eura mala žalovaná splatiť „odmenu“ podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru (ďalej len „ZoZSU“), dojednanú v celkovej výške 154,50 eura. Žalovaná tak mala celkovo splatiť 558,- eur. Nebolo sporné ani to, že doposiaľ žalovaná na uvedené záväzky uhradila celkovo 197,- eur, a to ešte postupcovi.

6. ÚZ, ako aj na nej závislá ZoZSU, na podklade ktorej si žalobca uplatnil žalovanú pohľadávku, je s ohľadom na charakter subjektov, ktoré ju uzatvárali (ako veriteľ postupca - nebankový subjekt, ktorého predmetom podnikania je aj poskytovanie úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov a poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov, teda subjekt konajúci pri jej uzatváraní a plnení v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a ako dlžník žalovaná - spotrebiteľ - fyzická osoba nekonajúca pri jej uzatváraní a plnení v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), je spotrebiteľskou zmluvou a konkrétne ide o spotrebiteľský úver podľa zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia ÚZ (ďalej len „ZoSÚ“). Na takýto vzťah je preto potrebné aplikovať okrem ustanovení ZoSÚ aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) upravujúce režim spotrebiteľských zmlúv (§ 52 a nasl. OZ) v znení účinnom v čase uzavretia ÚZ. Zmluvná voľnosť pri spotrebiteľských zmluvách sa môže pohybovať len v medziach všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej v § 52 a nasl. OZ v tom smere, že s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (OZ) v neprospech spotrebiteľa. Takéto zmluvy s poukazom na § 53 ods. 1 OZ nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - neprijateľné podmienky (vyjmúc prípadov, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané) a ktorých príkladný výpočet obsahuje ust. § 53 ods. 4 OZ).

7. S poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení zákona č. 102/2014 Z. z. účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu o.i. aj na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania.

8. Otázkou premlčania nároku z predmetnej ÚZ ako zmluvy spotrebiteľskej je potrebné posudzovať podľa OZ, ako to vyplýva z početnej judikatúry súdov vyššieho stupňa (napr. závery Krajského súdu v Žiline vyslovené v rozsudkoch č. k. 11Co/573/2014-118 z 26.01.2015, č. k. 10Co/474/2014-94 z 27.11.2014, č. k. 5Co/627/2014-140 z 18.11.2014, č. k. 10Co/341/2015-124 z 10.12.2015, sp. zn. 6Co/234/2015 z 24.06.2015, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 23.11.2011 sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.06.2013 sp. zn. 6Co/218/2012, sp. zn. 6Co/26/2012 a sp. zn. 6Co/81/2012 zo 14.02.2013 a na naň nadväzujúce uznesenie Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 402/2013-10 z 19.06.2013, rozhodnutie NS SR z 25.01.2011 sp. zn. 5 MCdo 20/2009...). Na zmluvy uzavreté podľa ZoSÚ, pod ktorý spadá predmetná ÚZ, sa totiž subsidiárne vzťahuje OZ. V spotrebiteľských zmluvách ide o vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom, ktorý daný úver prijíma na spotrebu, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou - predovšetkým ZoSÚ a ustanoveniami OZ. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah. V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva v existujúcom dualistickom systéme záväzkového práva na Slovensku, čo je určitá anomália, je dôvodné aplikovať právnou úpravu občianskoprávnou a nie podnikateľské právo. Aplikácia nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský vzťah vrátane premlčania, by poukazom na § 54 ods. 1 OZ znamenala zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Skutočnosť, že zákonodarcu charakter spotrebiteľských vzťahov ako vzťahov občianskoprávných výslovne vymedzil až v rámci zákona č. 102/2014 Z. z. neznamená, že do doby pred jeho účinnosťou by mali mať takéto vzťahy inú (obchodnoprávnu) povahu. Preto súd ohľadne premlčania a dĺžky premlčacej doby aplikoval ust. § 101 OZ, podľa ktorého je premlčacia doba trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

9. Nakoľko žalobca podal žalobu až dňa 30.06.2017, ktorým dňom s poukazom na § 112 OZ došlo k zastaveniu (spočívaniu) premlčacej doby, sú premlčané všetky nároky žalobcu ako z danej ÚZ, tak aj z na ňu nadväzujúcej ZoZSU, ktoré sa stali splatnými pred 30.06.2013, čo predstavuje 58 splátok splatných v období od 17.05.2013 do podania žaloby, teda nepremľanými zostali len posledné dve splátky - splátka č. 59 splatná 04.07.2014 a posledná splátka č. 60 splatná 11.07.2014, čo by predstavovalo žalovanú istinu nad rámec sumy 18,60 eura (splátka č. 59 - 6,73 + 2,57 a splátka č. 60 - 6,43 + 2,87).

10. Aj z uvedenej sumy súd považoval za dôvodnú len čiastku 10,- eur, zodpovedajúcej výške dvoch nepremľaných splátok istiny úveru v prípade, ak by sa splatenie poskytnutej istiny úveru rovnomerne rozdelilo na 60 dojednaných splátok ($300 : 60 = 5,-$ eur), nakoľko súd z nižšie uvádzaných dôvodov považoval dojednaný úver za úver bezúročný a bez poplatkov, keď skrytý charakter poplatkov, resp. „navýšenia“ mal aj „nárok“ zo ZoZSU, ktorej zmyslom bolo prostredníctvom akejsi navyiac služby navýšiť finančný prospech veriteľa v súvislosti s poskytnutím úveru 300,- eur, nakoľko vďaka nej popri odplate dojednanej v ÚZ v celkovej sume 103,50 eura (tvorenej úrokom vo výške 22,38 % ročne, vyčísleného sumou 43,20 eura a poplatku za garantovanú službu vo výške 60,30 eura označené v žalobe už len ako „administratívny poplatok“) sa táto navýšila o ďalších až 154,50 eura.

11. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovuje ZoSÚ v § 9, ktorý v odseku 1 vyžaduje písomnú formu pri takejto zmluve a v odseku 2 sú stanovené zákonom požadované náležitosti takejto zmluvy (okrem všeobecných náležitostí zmluvy podľa § 43 OZ). Nedostatok týchto náležitostí, konkrétne pokiaľ ide o nedostatok ktorejkoľvek (čo i len jednej) z náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) spôsobuje ten dôsledok, že s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ sa úver poskytnutý na podklade takejto zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

12. S poukazom na § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať aj dobu jej trvania a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo predpokladá uvedenie konkrétneho dátumu (dňa, mesiaca a roka). V danom prípade, ak termín konečnej splatnosti bol vyjadrený tak, že ním je siedmy deň 60. týždňa po dni uzavretia ÚZ, čo nezodpovedá zákonom stanovenému spôsobu vyjadrenia termínu konečnej splatnosti úveru. Takýto istý nedostatok v ÚZ je aj ohľadne zákonnej požiadavky vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ vyžadujúcej uvedenie v zmluve o spotrebiteľskom úvere o.i. aj termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

13. Z oboch zmlúv tiež možno vyvodíť, že pri hotovostnom režime poskytnutia úveru, predpokladom takéhoto postupu bolo aj uzatvorenie ZoZSU, ktorou prostredníctvom „odmeny“ za službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru (splátka spotrebiteľského úveru mala u prvých 59 splátok predstavovať 6,73 eura a u poslednej 6,43 eura), ktorá odmena mala predstavovať za túto službu až 154,50 eura a mala byť zaplatená tiež v splátkach splatných spolu so splátkami úveru u prvých 59 splátok po 2,57 eura a u poslednej 2,87 eura, a ktorá suma predstavuje viac ako 1/3-inu výšky týždennej splátky. Takáto odmena mala byť zahrnutá do RPMN, ako to vyplýva z § 2 písm. g) ZoSÚ, podľa ktorého do celkových nákladov spotrebiteľského úveru patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Údaj o RPMN je najdôležitejším údajom pre spotrebiteľa z hľadiska jeho rozhodovania o výhodnosti či nevýhodnosti príslušného úveru. Pokiaľ takýto údaj je uvedený v nižšej hodnote ako v skutočnosti je, nepochybne tým dochádza ku klamaniu spotrebiteľa. Zákaz klamania spotrebiteľa je upravený v § 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia oboch zmlúv a tiež pri nekalých obchodných praktikách v zmysle § 7 a 8 uvedeného zákona. V danom prípade výpočet RPMN odmenu za túto službu nezohľadňuje a tým došlo v ÚZ k uvedeniu nesprávnej výšky RPMN (uvedenej v ÚZ vo výške 70,38 %) v neprospech spotrebiteľa. To má opäť za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ.

14. Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel čo do žalovanej istiny len ohľadne sumy 10,- eur, predstavujúcej výšku dvoch dojednaným mesačných splátok samotnej istiny úveru, ktoré ku dňu podania žaloby neboli premlčané. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu mal súd preukázanú oznámením postupcu zaslaným žalovanej listom zo 16.12.2016, ktorým tejto oznámil postúpenie pohľadávky na žalobcu o.i. aj z ÚZ na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo 16.12.2016.

15. Súčasne zo sumy 10,- eur priznal žalobcovi s poukazom na § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších zmien aj úrok z omeškania za uplatnené obdobie až od 17.12.2016, kedy už bola žalovaná nepochybne v omeškani s úhradou uvedenej sumy, až do jej zaplatenia, a to vo výške 5,15 % ročne (zo žalobou uplatnených 5,75 % ročne), vychádzajúc z výšky zákonných úrokov z omeškania, aká bola v období vzniku omeškania žalovanej s úhradou priznanej sumy (k 05.07.2014 a k 12.07.2014).

16. Vo zvyšnej časti (z hľadiska uplatnenej výšky nároku rozhodujúcej časti predmetu sporu) žalobu z dôvodov uvedených vyššie (jednak pre premlčanie a aj z dôvodu konštatovanej bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a pokiaľ ide o úrok z omeškania z dôvodu zmieneného pod bodom 15) ako nedôvodnú zamietol.

17. S ohľadom na prevažný úspech žalovanej v spore na základe čoho by žalovanej s poukazom na § 255 ods. 1 CSP prislúchala pomerná náhrada vzniknutých trov vo výške jej tzv. čistého úspechu v spore, keďže táto na pojednávaní 30.10.2017 výslovne prehlásila, že si žiadne trovy neuplatňuje, pretože jej žiadne nevznikli, súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s poukazom na § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej voči žalobcovi nárok na ich náhradu pomernej časti nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.